

NOTAT

DEPARTEMENTET

Dato 31. oktober 2006
J. nr. 149-5

Erhvervs- og Færdselskontoret

Kommissionens forslag til ændring af Europa-Parlamentets direktiv 97/67/EF af 15. december 1997 om fælles regler for udvikling af fællesskabets indre marked for posttjenester samt forbedring af disse tjenesters kvalitet, som ændret ved direktiv 2002/39/EF af 10. juni 2002 om ændring af direktiv 97/67/EF, for så vidt angår yderligere åbning af Fællesskabets marked for posttjenester.

Notat om nærhedsprincippet

Forslaget er fremsendt af Europa-Kommissionen den 18. oktober 2006. Det er fremsat i henhold til Traktaten, særlig artikel 47 (2), artikel 55 og artikel 95 dvs. vedtagelse efter proceduren for fælles beslutningstagen med Europa-Parlamentet, jf. artikel 251. Forslaget foreligger endnu ikke i dansk sprogversion og forslaget er ikke officielt nummereret.

Forslaget er en videreførelse af liberaliseringen af fællesskabets indre marked for posttjenester, der blev igangsat med Rådets og Europa-Parlamentets vedtagelse af direktiv 97/67/EF, som efterfølgende er ændret ved direktiv 2002/39/EF.

Europa-kommissionen stiller i direktivet forslag om, at konkurrencen gives fri på EU's postmarkeder i 2009. Dermed vil den måldato, der er fastsat i det nuværende postdirektiv (97/67/EF og 2002/39/EF), blive overholdt. Det foreslåede nye direktiv er sidste skridt i en lang reformproces, der allerede har sat konkurrencen fri i nogle af medlemslandene, medens andre medlemslande har offentliggjort planer om at indføre fri konkurrence på postmarkederne inden 2009.

Posttjenesterne i Europa er omfattet af postdirektivet fra 1997 og 2002. Direktivet indeholder rammebestemmelser som sikrer borgerne et vist serviceniveau (postvirksomhederne pålægges befordringspligt) samtidig med at eneretsområdet gradvist er blevet reduceret. I starten omfattede eneretten alle forsendelser under 350 gram, en grænse der i 2002 blev sat ned til 100 gram og 1. januar 2006 til 50 gram (Danmark reducerede 1. januar 2005 eneretten til 50 gram).

Forslaget fastholder medlemsstaternes nuværende pligt til at sikre, at hele samfundet kan betjenes med gode posttjenester, herunder mindst én omdeling og indsamling mindst fem dage om ugen for alle EU's borgere. Forslaget øger, ifølge Kommissionen, forbrugerbeskyttelsen og styrker de relevante myndig-

hedsorganers rolle i de enkelte lande. Pligten til at sørge for, at posttjenesterne kan benyttes til økonomisk overkommelige takster, fastholdes i forslaget, lige som medlemsstaterne bevarer muligheden for at forlange, at der skal gælde landsdækkende enhedstakster for enkeltforsendelser – eksempelvis for breve og pakker. Forslaget giver endvidere medlemsstaterne en række muligheder for, såfremt dette måtte vise sig nødvendigt, at støtte befordringspligten på områder, hvor denne ikke er lønsom – f.eks. statsstøtte, offentlige udbud, kompensationsfonde og udligning af omkostningerne.

Med afskaffelsen af eneretsområdet kan brugerne af posttjenesterne forvente, at der sker en yderligere forbedring og udvikling af de tjenester, de kan benytte sig af. De befordringspligtige virksomheder motiveres til at blive mere pålidelige og effektive og yderligere lytte til kundernes behov, fordi de bliver udsat for konkurrence fra nye markedsaktører. Desuden vil den fulde åbning af markederne fremkalde nye arbejdspladser, direkte i nye postvirksomheder og indirekte i de brancher der er afhængige af postsektoren.

For så vidt angår forholdet til nærhedsprincippet, fremgår det af Kommissionens forklarende memorandum, at målet med forslaget er at tilvejebringe et indre marked for posttjenester ved afskaffelse af de befordringspligtige postvirksomheders eneret, herunder afskaffelse af eksklusive rettigheder som findes i sektoren. Forslaget sikrer universel postservice til rimelige priser til alle brugere i fællesskabet og fastsætter harmoniserede principper for regulering af den postale service i et åbent marked.

Disse mål kan ikke tilstrækkeligt effektivt gennemføres af medlemslandene alene. De meste slående eksempler er blandt andet, at et antal medlemslande har opretholdt postmonopoler af varierende størrelse til sikring af den universelle service, medens andre medlemslande helt eller delvist har afskaffet monopolerne eller har faste planer for at afskaffe disse inden 2009. Målene kan på grund af omfanget og virkningerne af det foreslåede direktiv bedre opnås på fællesskabs niveau, hvorfor fællesskabet kan vedtage regler i overensstemmelse med nærhedsprincippet.

Regeringen finder, at forslaget er i overensstemmelse med nærhedsprincippet. Borgernes og virksomhedernes daglige forsyning med post er såvel et nationalt som et internationalt anliggende, hvorfor fælles regler er en hensigtsmæssig måde at varetage forsyningspligten (befordringspligten) på. Regeringen finder endvidere, at fælles regler på området skaber gennemsigtighed og i øvrigt gør det indre marked mere sammenhængende og fremmer konkurrencen blandt postvirksomhederne i fællesskabet.